

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು

ಅಂಗಮೂಲ: ಸ್ವಾಮಿ ತಪಸ್ವಾನಂದ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಸ್ವಾಮಿ ವೀರೇಶಾನಂದ

ಭಾಗ ೨

ಮೊದಲ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ

ಉಡುಪಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಮ್ಮಾನಗಳು ದೊರೆತವು. ಇದರಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರು. ಅಚ್ಯುತಪ್ರೇಕ್ಷರನ್ನೂ ಕರೆದು ಕೊಂಡು, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ವಿಷ್ಣುಮಂಗಳ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಮೊದಲ ವಾಸ್ತವ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಾಜಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಣಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಗಳನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರಂತೆ. ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆಚಾರ್ಯರು, ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಸಿಲುಕದಷ್ಟು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರು. ಈ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು. ಅನೇಕ ನೀರಿನ ತೊರೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಹಾದು ಹೋಗಿ, ಮಧ್ವರು ಪಯಸ್ವಿನೀ ನದಿಯ ದಡಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅನಂತಪುರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಶಂಕರರ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾದ ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎದುರಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಶಂಕರ ಮಠದ ಅಂದಿನ ಮಠಾಧಿಪತಿ ಯಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥರೂ ಒಬ್ಬರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ವಾಗ್ಯುದ್ಧವೇ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಎದುರಾಳಿಯ ಮೇಲಿನ ಮಹಾಕೋಪದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥರು, ಮಧ್ವರ ದಂಡವನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರಂತೆ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ದಂಡ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಚಿಹ್ನೆ. ನಂತರ ಮಧ್ವರು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗರಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀರಂಗಂ ಮುಂತಾದ ತಮಿಳು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಎತ್ತ ಹೋದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪು ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಗಂಭೀರ ನಡೆ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಜನರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಡಿತರು ಅವರ ಅಗಾಧ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವರಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು. ಮಧ್ವರು ವೈದಿಕ ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಮೂರು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾಭಾರತದ ಪ್ರತಿ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಅರ್ಥಗಳಿರುವುದನ್ನೂ, ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮದ ಒಂದೊಂದು

ನಾಮಕ್ಕೂ ನೂರು ಅರ್ಥಗಳಿರುವುದನ್ನೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಗಳ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದು, ಉಡುಪಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದರು. ಶಂಕರ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ಪಂಡಿತರ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ವಾದವಿವಾದಗಳಿಂದ ಒಂದಂತೂ ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೇದಾಂತ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.

ಬದರೀಧಾಮದ ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಯ ಕಳೆದು ಆಚಾರ್ಯರು, ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಬದರೀಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರೊಡನೆ ಕೆಲವು ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಹಲವು ಪವಿತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾದುಹೋದರು. ಕಡೆಗೆ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಈ ಸ್ಥಳವು ಭಗವಾನ್ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಘೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದರು. ಕೊರೆಯುವ ನದಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರು; ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರು; ದೀರ್ಘಕಾಲ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ದುರ್ಗಮವಾದ

ವ್ಯಾಸರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು

ಮೇಲಿನ ಬದರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯಾಸದೇವರಿಂದಲೇ ಆದೇಶ ಬಂತು. ಆಚಾರ್ಯರು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭಗವಾನ್ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ವೇದವ್ಯಾಸರು ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಅಂತರ್ದರ್ಶನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಶಿಷ್ಯರು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞರು ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣದೇವರ ಅವತಾರವೆಂದು ವ್ಯಾಸದೇವರಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ವೇದವ್ಯಾಸರು ಅಪಾರ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರು ಮೇಲಿನ ಬದರಿ ಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸವ್ಯ ಹೂಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೇದವ್ಯಾಸರು ಅವರಿಗೆ ವೇದ, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ, ಮಹಾಭಾರತಗಳ ಮತ್ತು ಪಾಂಚರಾತ್ರ ಆಗಮದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಾರಾಯಣನ ವಿಭೂತಿಯನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು.

ಅಲ್ಲಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರು ಭಗವಾನ್ ನಾರಾಯಣ ಋಷಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಹಲವು ದಿವ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತಳೆದ ಹಲವಾರು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದರು. “ವ್ಯಾಸರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಜಗತ್ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರೇ ಸಂಪನ್ನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ” ಎಂಬ ನಾರಾಯಣನ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. “ವೇದಾಂತಸೂತ್ರಗಳು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಇತರ ದುಷ್ಟ ಚಿಂತಕರು ತಪ್ಪಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ನೀವೇ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣನೇ ಆ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಆದೇಶವಿತ್ತನು.

ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿದರು. ಬದರೀಧಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ವೇದಾಂತಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಗೋದಾವರೀ ತಟದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿವಿಧ ತಾತ್ವಿಕ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಲೌಕಿಕ ಮೇಧಾವಿ ತನದಿಂದ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಅವರು ಸರ್ವಜ್ಞ ಮೂರ್ತಿಗಳೆಂಬ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಪರಾಜಯ ಗೊಳಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರೀ

ಪ್ರದೇಶದ ಶೋಭನ ಭಟ್ಟರು ಹಾಗೂ ಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಮುಖರಾದವರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ತೆರಳಿ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ಕೃಮ ವಾಗಿ ಪದ್ಮನಾಭ ತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ನರಹರಿ ತೀರ್ಥ ಎಂಬ ಸಂನ್ಯಾಸ ನಾಮಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಧ್ವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧಾರ್ಥವಾದ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಉಡುಪಿಗೆ ಮರಳಿದ ಆಚಾರ್ಯರು ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ತಾವು ರಚಿಸಿದ ನೂತನ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಗುರು ಅಚ್ಯುತಪ್ರೇಕ್ಷರಿಗೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಬಲವಾದ ಅದ್ವೈತ ಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಈ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಚ್ಯುತಪ್ರೇಕ್ಷರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ವಿಧ್ವತ್ಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಿಂದ ಮಧ್ವರು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಹೀಗೆ ಗುರುವು ತಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣ ಶಿಷ್ಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದರು. ಅಚ್ಯುತ ಪ್ರೇಕ್ಷರು ಮಧ್ವರನ್ನು ಮಠದ ಅಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ, ಆಚಾರ್ಯರು ಉತ್ತರಭಾರತದ ಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು.

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಘಟನೆಗಳು

ಆಚಾರ್ಯರು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಯೊಂದು ಜರುಗಿತು. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಮಹಾನ್ ಘಟನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ, ಗೋಪೀಚಂದನ ಮೃತ್ತಿಕೆಯ ದೊಡ್ಡ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಅದರ ಒಳಗೆ ಬಾಲ ಕೃಷ್ಣನ ಕಲ್ಲಿನ ವಿಗ್ರಹವೊಂದು ಇತ್ತು. ಆಚಾರ್ಯರು ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಸ್ವರ್ಪದಿಂದ ಈ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೂವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ಮಧ್ವರು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಮಂತರಾದ ವಾಯುದೇವರ ಅವತಾರವಷ್ಟೇ. ಆ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಮಠಕ್ಕೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾದ ದಶಾವತಾರ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಂಡೇ ಮುನ್ನಡೆದರು. ಈ ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರದಿಂದಲೇ ಈ ದಿವ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹಲವಾರು ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗು

ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಗ್ರಹ ಲಭಿಸಿತು

ತವೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ದೇವಶಿಲ್ಪಿಯಾದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೇ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದನು. ಇದನ್ನು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯಪತ್ನಿಯಾದ ರುಕ್ಮಿಣೀದೇವಿಯೇ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಆಚಾರ್ಯರು, ಅನಂತರ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕಗೊಳಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜನ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಮರಸ ಪಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜರಘತೀತ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ದುಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ವಾದದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದರು. ಹಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಕೃತಿಗಳನ್ನು ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಸುಧಾರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ತಮ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು.

ಬದರಿಧಾಮಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ಯಾತ್ರೆ

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಉತ್ತರಭಾರತಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕ್ಕೂ ಹೋದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿದಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳನ್ನು ದಾಟುತ್ತ ಹೋದರು. ಈಶ್ವರದೇವ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಾದು ಹೋದರು. ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ದಾರಿ

ಹೋಕರನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಚಾರ್ಯರಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಿದನು. ಆಚಾರ್ಯರು ರಾಜನೇ ಹೇಗೆ ಅಗೆಯುವುದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಗುದ್ದಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಗೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ! ಆಚಾರ್ಯರ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಇವನ ಆಟ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಗಂಗೆಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧದ ದಿನಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೋಣಿಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ದೊರೆಯೊಬ್ಬನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. “ಇವರು ಗೂಢಚಾರರು; ಕಳ್ಳವೇಷದಿಂದ ನದಿ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ” ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಆ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ದೋಣಿಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನಿಕರು ಆಚಾರ್ಯರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದ ಆಚಾರ್ಯರು ಸುಲ್ತಾನನ ಮುಂದೆ ನಿಂತರು. ಅವನೊಡನೆ ತುರ್ಕಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ರಾಜನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟನು. ಆಚಾರ್ಯರ ಭವ್ಯವಾದ ಶರೀರ, ಅವರ ಗಂಭೀರ ನಡೆನುಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಹಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸುವುದಿದ್ದರೆ, ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಹಿಮಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಎತ್ತಿಹಾಕಿದರು. ಬದರಿಕಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರು ಅವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಹಿತ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ಎಂಟುವಿಗ್ರಹಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಸಮುಷ್ಟಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಾರಿ ವ್ಯಾಸರು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಮಹಾಭಾರತದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ಒಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಆದೇಶವಿತ್ತರು.

ಅನಂತರ ಆಚಾರ್ಯರು ಗಂಗಾನದಿಯ ಕಣಿವೆಯ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದರು. ಗಂಗಾತಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪವಾಡವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಯ ಅಂಚೂ ನೆನೆಯದಂತೆ, ಗಂಗೆಯನ್ನು ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಾಟಿದರು. ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಗೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಾನವೊಂದನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯ

ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿಹೋದಳು. ಅನಂತರ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅವರ ಪಯಣ ಸಾಗಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಹದಿನೈದು ಜನ ಯುವಕ ಪೈಲ್ವಾನರು ಅವರ ಜೊತೆ ಕುಸ್ತಿಯಾಡಲು ಬಂದರು. ಆಚಾರ್ಯರು ಅವರಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಕೆಡವಿದರು. ಅವರ ಕೈಗಳು ಮತ್ತು ಬೆರಳುಗಳು ಒಂದು ಪರ್ವತದಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿರುವದನ್ನು ಭಾವಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ತಾವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ದೈಹಿಕವಾಗಿಯೂ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ಭೀಮಸೇನನಾಗಿ ದ್ವಾಗ್ನಿ ಅಡಗಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಮಹಾನ್ ಗದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಹಾತೊರೆದರು. ಆಗ ಆಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಗೆಯುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ತಾದ ಆ ಗದೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇಷ್ಟುಪಾತ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಿಕ್ಷುಗೊಂದು ನಿವೇದಿಸಿದ ಗೊನೆಗಟ್ಟಲೆ ಸಾವಿರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ಅವತಾರವಾದ ಹನುಮಂತನ ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಿದರು. ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂವತ್ತು ಸೇರು ಹಾಲಿ ನೋಡನೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಳಿತ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟರಂತೆ!

ಉಡುಪಿಯ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಭಕ್ತರ ಜೊತೆ ಸತ್ಸಂಗ

ಉಡುಪಿಗೆ ತಿರುಗಿಬಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ಇನ್ನಾವುದೇ ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ದೇಶದ ಇನ್ನಾವುದೇ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಸಕ್ರಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದರು. 'ಮಧ್ವವಿಜಯ'ದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ವಾದದ ಉಲ್ಲೇಖ ಇದೆ. ಪುಂಡರೀಕಪುರಿ ಎಂಬ ಅದ್ವೈತ ಪಂಡಿತ ಹಾಗೂ ಪದ್ಧತೀರ್ಥ ಎಂಬ ಅವನ ಸಹಪರ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯರೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ವಾದ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ವಾದದಲ್ಲಿ ಸೋತ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕುತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆಚಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಇದರಿಂದ ದ್ವೈತವೇದಾಂತದ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಮೇಡು ರಾಜ್ಯದ ಸೈನಿಕರು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ದಯಮಾಡುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ ಜಯಸಿಂಹನು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದನು. ಅದರಂತೆ ತಮ್ಮ

ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಅವನ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಕಳೆದಿಂದ ಅದನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜನು ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೌರವ ತೋರಿಸಿ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಚಾರ್ಯರು ತದನಂತರ ವಿಷ್ಣುಮಂಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಭಾರೀ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಚಾರ್ಯರು ಆ ಜನರಿಗೆ ಭಾಗವತಪುರಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು, ಅದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾವತಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಕುಂಬನಾಡುವಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರು ನೀಡಿದ ಭೇಟಿ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವಾನ್ ಶಿಷ್ಯರಾದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದದ್ದು. ಪಂಡಿತರು ರಾಜ ಜಯಸಿಂಹನ ಆಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತರು. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಪಂಡಿತರೆಂಬ ಮಹಾನುಭಾವರ ಸುಪುತ್ರರು. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅದ್ವೈತವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಧ್ವರ ಭಕ್ತಿತತ್ತ್ವದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಮಿಥ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾವಾದದ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯಬುದ್ಧಿ ಅವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಅವರು ವಿಷ್ಣುಮಂಗಳದ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಧ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದರು. ಆಚಾರ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ವಾಸ್ತವ್ಯಹೂಡಿದ್ದರು. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪಡಿಕೊಡಿಲ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿವಾಸ ಬದಲಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ತಿಕ ಮತ್ತು ನಾಸ್ತಿಕ ದರ್ಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನೋಹರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಖಂಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತರೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಆಚಾರ್ಯರ ಜೊತೆಗೆ ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತರು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮಾಯಾವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮತತ್ತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಒಲುಮೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಆಚಾರ್ಯರು ವೇದಾಂತಸೂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬದರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಮತ್ತು ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)